Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Thaarup, Thomas.; ved Thomas Thaarup ; Sat i musik af J. A. P. Schulz.
Titel | Title:	Peters Bryllup : Et Syngespil i to Akter
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kiøbenhavn : Johan Frederik Schultz, 1793
Fysiske størrelse | Physical extent:	61 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

PUBLIC DOMAIN

Th. Thaarup,

Peters Bryllup.

1793.

55. - 219. - 8

X

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021109712

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Peters Bryllup.

55.-219

Et Syngespil i To Akter

ved

Thomas Thaarup.

Sat i Musik

af

Hr. Capelmester J. A. P. Schulz.

Kiøbenhavn 1793.

Forlagt af Johan Frederik Schultz,
Hof- og Universitetshøgtrykker.

Personerne.

Peter.
Grethe.
Anna.
Halvor.
Hans Jensen.
Henrik.
Hans Smed.
Kirsten, hans Kone.
Cecilie, Henriks Datter.
Fredrik, Smedens Søn, forelsket i Cecilie.
Martin, en Neger.
John, Baadsmand.
Chor af Bønderfolk.
Chor af Søefolk.

Første Act.

Første Scene.

Theatret forestiller en Bondestue, Anna sidder paaklædt som en velhavende Bondekone i sin Stats, og vugger sin Søn.

Vuggevise.

O hvad kan min Glæde ligne,
Hvad er herligt som min Stand!
Dag! dig skal min Siæl velsigne,
Da min Halvor blev min Mand!
Sov, min Søn! sov sødelig,
Vox, og bliv din Fader lig;
Men, naar du kan nævne Moder,
Skal du nævne Fædreland,
Og velsigne Christian.

Skiønnende du snart skal smile
Fra den moderlige Favn,
Snart i Faders Arme ile
Og udlalle Faders Navn.
Sov, min førstefødde Søn!
Du min Elskovs Fryd og Løn!
Søn! du skal indviet være
Kongen og dit Fædreland!
Vox, og bliv en ædel Mand!

Først saa skal du Ploven kjøre,
Og i Skole flittig gaae;
Siden skal du Værge føre,
Og som Mand for Kongen staae.
O! da faaer du Himlens Løn,
Gaard og Hustrue, ja en Søn.
Naar din Søn kan nævne Moder
Lær ham nævne Fædreland,
Og velsigne Christian!

Anden Scene.

Halvor, Anna.

Halvor kommer sagte ind.

Moer! sover Gutten?

Anna.

Ja, min bedste Halvor!
Han sover trygt — hvor lig sin gode Fader!
Hvor sødt er Modernavn — Gud hvilken Lykke!

Halvor.

Og Navn af Fader! . . . tænk, min bedste Anna!
Naar han nu voxer til, naar han kan skiønne,
Og lønner med et Smiil din Moder-Omhue;
Snart vil han kjænde dig, og saa begynde
At pluddre; endelig saa vil han lære
At sige Moer.

Anna.

Og Faer, min bedste Halvor!

Hal-

Halvor.

Saa vil han kravle rundt omkring i Stuen,
Og vaersomt støtte sig med spæde Hænder
Langs hen med Væggen; naar da Anna vinker,
Saa vil han vove sig tre Skridt, og styrte
I Moderskjødet stolt og overgiven.

Anna.

O Halvor! med hver Morgen Solen reiser,
Hver Aften Soel gaaer ned, vil jeg velsigne
Den Dag, som bandt os to til huuslig Glæde.
Hvad kunde vi begiære meer af Himlen,
End det den gav os selv: Formue, Helbred
Og Lyst til Arbeid! Venner, og et Hierte,
Som føler det: og meer; en Søn, min Halvor!

Anna.

Lykønsker mig, I Danneqvinder!
O, jeg er Moder til en Søn!

Halvor.

I huuslig Fryd mit Liv h nrinder,
O, jeg er Fader til en Søn!

Anna.

Din glade Pligt, o Mand! skal være
At danne ham til Flid og Mod.

Halvor.

Og du, min Anna! skal ham lære
At være vennehuld og god.

Begge.

Begge.

Hver ved sin Haand vi ham skal tage,
Og lære ham de første Fjed;
Paa Livets Bane ham ledsage
Til Himlens Haab, til Livets Fred.

Anna.

Vor Ungdoms Fryd, Midalders Ære,
Vor svage Alders Trøstestav!

Halvor.

Sit Land, sin Konge troe han være;
Vort Hædersminde paa vor Grav!

Begge.

Tak skee dig, Godhed! du os lærte
Paa Livets Held at sætte Priis;
Vi har en Himmel i vort Hierte,
Og trint om os et Paradiis.

Halvor.

Men hør, min Anna! Gutten kunde vogne.
Hvad? om vi bar ham op i næste Stue
Til Maren?

Anna.

Ja, min Halvor! hjelp mig . . . Sagte!
Sov, min førstefødde Søn!
Du min Elskovs Fryd og Løn!
Søn! du skal indviet være
Kongen og dit Fædreland!
Vox, og bliv en ædel Mand!

(De bære begge Vuggen bort i næste Stue).

Tre-

Tredie Scene.

Hans Jensen (eene).

Det varer noget inden Peter kommer,
Dog har man seet hans Skib i Gaar mod Aften,
Han krydsede, men havde Strømmen mod sig.
Den arme Grethe! hun har neppe sovet
Eet Blun i Nat; knap gryede det ad Dagen,
Saa var hun oppe, og saae ned til Stranden;
Mistrøstig kom hun hjem: "Han kommer ikke!"
Saa sagde hun og taug . . . Den stakkels Pige!
(Seer ud af Vinduet).
Saavidt jeg seer, saa har dog Vinden vendt sig.

Fierde Scene.

Havlor og Anna komme tilbage. Hans Jensen.

Hans Jensen.

God Morgen, Børn!

Halvor og Anna.

God Morgen, kjære Fader!

Hans Jensen.

Hvor er min Navne?

Anna.

Gode Fader! han sover,
Vi bar ham nylig op i næste Stue.

Hans Jensen.

Saa faaer jeg vel at bie til han vogner,
At jeg kan ogsaa sige ham god Morgen.

Anna.

Anna.

O det er en Velsignelse, min Fader!
Hvergang du kysser ham.

Hans Jensen.

Og mig en Glæde.
Ja, Børn! den Lykke, som kan faaes paa Jorden,
Den har jeg nydt, og nyder den fremdeles.
Der hviler ingens Graad paa det jeg ejer,
Jeg har ei Frygt for Trang, hvis jeg skal leve.

Halvor.

O du skal leve længe med os, Fader!
Og længe glædes ved din Afkoms Lykke!

Hans Jensen.

Som Himlen vil, min Søn!

Anna.

Din glade Datter
Vil ikke bytte Kaar med nogen Dronning.

Hvad er for Qvinden en Trone?
Er hun ei Kone?
Er den da skiøn?
Qvinden i straatakte Hytte
Ikke med hende vil bytte.
Skue diende Spæde ved Brystet at hvile,
Skue den at skjønne, at smile
O, det er meer end en Krone!
O, det er Kjærligheds Løn!

Femte

Femte Scene.

Henrik, Personerne af forrige Scene.

Henrik.

God Morgen, Børn! naa, nu har Vinden vendt sig,
Nu kommer Peter
(Til Hans): Hør et Ord, min Broder!

Hans Jensen (til Halvor.)

Gaae du, min kjære Halvor! ned til Stranden
Til Rasmus Fisker, beed ham være færdig,
At vi kan roe vor Fæstemand imøde.
(Halvor og Anna gaae).

Siette Scene.

Henrik, Hans.

Henrik.

Kom, lad os sætte os... Har du bemærket,
At Smedens Søn har Øje paa min Cille?

Hans.

Jo, det er got at mærke, og din Datter
Kan ogsaa lide ham, saavidt mig tykkes.

Henrik.

Nu! mellem os, hun har ei heller Uret.
Vel kunde een og anden Daare sige:
Det er dog kun en Landsbye Skolemester;
Men hvad gaaer det mig an, hvad Narre meene?
Nok, han er god for mig.

Hans.

Han er forstandig,

Og lærer, som det bør sig, Sognets Ungdom.
Og derfor kan vi takke Kongens Omsorg.
Han er oplært dertil for Kongens Penge.
Du har selv hørt, hvor han kan spille Orgel
Og anden Strængeleeg; men i hans Skole,
Der maae du komme, naar han underviiser.
Saa tydeligt . . . Før tvang man Børn til Lærdom,
Nu løbe de, som var det til et Gilde,
Og høre til, som, naar i gamle Dage
Vor Moer fortalde os om Holger Danske.
Han veed at pode Træer og dyrke Urter,
Og hvad der hører til en Bondes Have,
Og gierne gaaer han Bønderne til Haande
Med Raad og Daad, endog i Agerdyrkning.

Henrik.

Ret got; men hvordan har det sig med Smeden,
Han sidder dog vel varm forinden Dørre?

Hans Jensen.

Man holder ham for riig i heele Egnen.

Henrik.

Nu, det er ei af Gjærrighed jeg spørger;
Men, seer du, unge Folk behøve meget.
Skal Fredrik passe som sig bør sin Skole,
Saa maa han leve uden Trang.

Hans Jensen.

Det kan han.
Naar Degnen engang døer. Forresten Broder,
Saa passer nok Hans Smed de ei skal trænge.

Henrik

Henrik seer ud af Vinduet.

Nu er det næsten Havblik, ingen Peter
Endnu at see. — (Han tager Hat og Stok).
Hør, jeg gaaer hen til Smeden.
Der vil jeg bringe denne Sag paa Bane;
Maaskee trolover jeg i Dag min Cille.
God Morgen, Broer: saasnart som Peter kommer,
Saa faaer jeg Bud. Farvel!

Hans Jensen.

Farvel saalænge!

Syvende Scene.

Anna, Cicilia, Hans Jensen.

Hans Jensen.

Nu, Cille! længe vil det ikke vare
Før du er Brud.

Cecilie forlegen.

Jeg Brud, min Farbroer!

Hans Jensen.

See mig
Hvor ærlig, nei! du kjænder vist nok ikke
En ung Person, som hedder Fredrik Hansen?
See, rød hun bliver!
(Cecilie endnu mere forlegen).

Anna.

Skaan den stakkels Pige,
Min gode Fader! husk, hvor tungt det faldt mig
At sige dig det, jeg dog gjerne vilde:
"Jeg elsker Halvor!"

Hans

Hans Jensen.

Har jeg glemt det, Anna!
O nej! jeg husker det endnu, min Datter!

Anna.

Da jeg første Gang dig saae,
Halvor! dig mit Hjerte kjændte;
Da du syntes for mig staae,
I hvorhen jeg Øjet vendte.
Eensom satte jeg mig ned,
Tænkte: Er det Kjærlighed?

Halvor! naar man nævnte dig,
Bævede din glade Pige.
Da dit Øje sagde mig,
Hvad din Mund ei torde sige,
Taus jeg rødmede derved:
Himmel! er det Kjærlighed?

Da det rosenrøde Baand,
Du mig hjem fra Market bragte,
Du blyfærdig tog min Haand,
Trykte den saa ømt, saa sagte;
O da følte jeg derved:
Himmel! det er Kjærlighed!

Seer du, min Faer! saa gik det selv din Anna.
Det var Blyfærdighed, der bød mig tie.

Hans Jensen.

Gid den ei gaae af Brug hos Danske Piger!
Imidlertid, min kjære Broderdatter;
Saa er der noget got for dig i Gjære.

Jeg

Jeg vil ei sige meer: naar Tiden kommer,
Saa vil du sikkert faae det selv at vide. (Gaaer).

Ottende Scene.

Anna, Cecilie.

Cicilie.

O! hvis det kun var sandt, din Fader sagde,
Saa var jeg lykkelig.

Anna.

Troer du da, Cille!
Min gode Fader vilde lyve for dig?
Men hør, vi glemme jo at binde Krandsen
Til Grethe.

Cecilie.

Fredrik lovte fleere Blomster,
Han bliver ogsaa borte.

Anna.

Tys! det banker!
Luk op — (Fredrik kommer ind).
Der er han jo. God Morgen, Fredrik!

Niende Scene.

De Forrige, Fredrik.

Fredrik.

God Morgen, Moer!
God Morgen, bedste Cille!
Her bringer jeg de Blomster, som jeg ejer.
Knap gryede det ad Dag, saa var jeg oppe,
For selv at plukke dem.

Cecilie.

Cecilie.

Men, hvorfor blev de
Saalænge borte?

Fredrik.

O, De veed jo, Bedste!
At jeg besørger heele Brudefærden.

Cicilie.

Og derfor glemmer, at han har en Pige!
Hør, veed han vel, jeg havde fast besluttet
At hevne mig! Der har han gjort en Wise.
Ja, var det ikke for den smukke Tone!
Skjønt den har intet af det store, stoere,
Som lokker Taarer frem i det man gaber!
Vi skulde sat os ned, og bundet Krandsen
Saa stille som to Muus. Ei sandt, min Anna!

Fredrik.

Det kunde De?

Anna.

Nu kom, du lille Galning!
Du synger dog langt heller end du tier.
Imidlertid saa kan vi binde Krandsen.

Vise.

I Østen sølvblaae Dagen smiler,
Paa Rosen Duggen laae,
Ung Harrald fro til Haven iler
At plukke Blomster smaae.
Han ændser ei den unge Dag
Ei Nattergalens Slag.

Jeg

Jeg vil en Krands til Thora binde,
Hun har de Blomster kjær.
Dig skal hun i sin Levsal finde,
O Krands! min Talsmand vær!
Siig Krands, hvad jeg ei vover mig,
Siig: Harrald elsker dig.

Den muntre vennehulde Pige
Har hørt ung Harralds Sang,
Saa sagte monne hun sig snige
Ad løvbedækte Gang.
Svar Krands, hvad Thora vover sig;
Svar: Thora elsker dig!

Den som sin Fryd med Ord kan male,
Hans Sjæl er arm paa Fryd;
Her Glædens tause Taarer tale,
Her Læben mangler Lyd,
Han aander ei sin Thoras Navn,
Hun taus sank i hans Favn.

Den Krands betragter Thora nøje,
Omtsmilende derved;
Men fra det himmelklare Øie
En Taare triller ned.
Saa kort, o Rose! du bestaaer;
Saa kort er Elskovs Vaar.

O Thora, lad ei Taaren rinde
For Rosen kort bestaaer.
Min elskte Møe er min Veninde,
Det svækker ingen Aar.

Naar Ungdoms Roser svinde hen,
Da Hjertet er igjen.

See nu, min Cille! nu er Krandsen færdig.

Fredrik.

Min elskte Pige! maatte Annas Hænder
Snart binde os en Krands!

Anna.

Med Tiden, Fredrik!
Tør der vel blive Raad.

Cecilie.

O ja, med Tiden!
Maaskee om kort.

Fredrik.

Om kort! hvor lykkelig! forklar mig, Bedste...

Cecilie.

Ja giv kun Tid, jeg hedder ikke Thora.
Paa eengang faaer man ikke alt at vide;
Taalmodighed!

Tiende Scene.

De Forrige, Grethe.

Grethe.

God Morgen!

Anna.

Nu, min Grethe!
Hvad! paa din Bryllupsdag med røde Øjen?

Grethe.

Jeg har dog ikke grædt, men jeg har stirret
Langs ned ad Bugten.

Anna.

O, de slemme Søemænd!
Ej sandt, min Søster! knap har een omfavnet
Sin Brud, saa gaaer han strax ombord og lætter,
Og hidser Sejl, og vips, saa er han borte.

Grethe.

Din Skjemt er alt for grusom, kjære Søster!

Anna.

Løn som forskyldt; men hør mig nu, smukt, agtsomt.

Knap kysser han Taaren fra blussende Kind,
Farvel, allerkjæreste min!
Vinden er god, vi maae sejle paa Stand,
Springer i Jollen og sætter fra Land;
Kysser paa Finger,
Hatten han svinger,
Alt som han fjernes fra elskede Strand.
O, den forgrædte Brud
Knap et Farvel fik stønnet ud.
Hendes røde Øje følger
Skibets Fart paa selvblaae Bølger.
Nu det sidste Glimt svandt hen,
Eene staaer hun der igjen.

Dvæler endnu paa eensomme Strand,
Skriver hans Navn i hviden Sand.
Langsomt gaaer hun nu tilbage
O, de lange, lange Dage,
Til hun atter seer igjen
Hjertelskte Ven!

Grethe.

Nu Søster, du har gjort mig skjællig Gjengjæld;
Men maae jeg bie, sandt nok noget længe,
O, det belønnes med en tifold Glæde,
Naar han nu kommer, o! det spaaer mit Hjerte.

Snart i min længselfulde Favn
Jeg Peter skal modtage,
O, hvilken Løn for korte Savn
I nogle føje Dage!
Saa glade vi til Kirken gaae,
Og, naar vi da for Præsten staae,
Skal Sognets Møer sige:
O, den som faaer saa smuk en Mand,
Saa flink, saa ejegod, som han,
Er en lyksalig Pige!

Anna.

Ja vel, det troer jeg nok; saa var og Ordet
Blant alle Sognets Møer om mig og Halvor.
Men, hør engang! det er dog Tid at tænke
Paa Brudestadsen. Alting er vel færdigt?

Grethe.

O ja, for længe længe siden færdigt.

Anna.

Anna til Cecilie.

Og du, min lille værre Brudepige!
Alt viiser Klokken Syv paa Kirketaarnet.
(Til Fredrik.)
Og han, Hr. Skaffer, som skal kommandere
Den heele Brudefærd, veed hvad jeg meener.

Fredrik.

At jeg skal gaae, og lade jer allene.
Ej sandt?

Anna.

Jo vist!

Fredrik.

Farvel! (Til Cecilie) Et Kys, min Cille!

Cecilie.

Saa troer han da, at Sagen alt er afgjort.
Nej, Fredrik! der er endnu langt tilbage.

Fredrik.

De veed dog alt, og dog vil intet sige.

Cecilie.

Han er nysgjerrig, og han er et Mandfolk!

Fredrik.

Nu, kun et Kys, saa vil jeg intet vide.

Anna.

O, giv ham dog et Kys, og lad ham løbe.

Cecilie.

Nu, siden det kan ikke være andet . . .
(Hun kysser ham.)

Anna.

Men tys, jeg troer min lille Hans er vaagen.
Farvel! jeg kommer strax igjen, min Grethe!
(De gaae.)

Ellevte Scene.

Grethe allene.

Nu atter eene; men har jeg ej længtes
Til denne Dag, og nu er Dagen kommen.
Nu bæver jeg — med Roe seer jeg tilbage
Til de hensvundne Aar; men, seer jeg fremad,
Hvad Ansvar, nu som Kone! nu som Moder! —
Din Vandel, Moder! være skal mit Mynster.
O, hvis du kan, o see da fra din Himmel!
See ned til mig, og sign din bange Dotter!

Tolvte Scene.

Grethe, Anna kommer tilbage.

Anna.

Nu sov han atter ind, den lille Stakkel!
Men, bedste Grethe! du er saa alvorlig?
En Brud bør være glad.

Grethe.

Det er jeg, Anna!
Men hvor er Faer? hvor er din Halvör henne?

Anna.

Har jeg hørt ret, gik de til Rasmus Fiskers.
Maaskee — (Man hører Skud.)
Glæd dig, min Grethe! der er Peter.

Grethe.

Kom, Anna! lad os ile ham imøde!
Der er han alt.

Anna.

Velkommen!

Trettende Scene.

De Forrige, Peter iler Grethe henrykt imøde.

Peter.

Grethe!

Grethe.

Peter (en Pause.)

Peter.

Jeg har dig atter, dyrebare Pige!
Dit Billed fulgte mig i fierne Lande,
Du var min Fryd i Bør, min Trøst i Uvejr.
Rig er jeg; men hvad var min heele Rigdom,
Foruden dig, min dyrebare Pige!

Med Grethe glad jeg skulde gaae
Til Spitsbergs fæle Vinteregne;
Med Grethe Linjens Ild udstaae,
Og finde Eden allevegne.
Et Gjæstebud i Vand og Brød
Og Søvn paa nøgen Klippe sød;

Men,

Men, Elskte! uden dig
Var jeg ulykkelig!

Dog var mig Gaarsdag længst af alle Dage.
Mod Aften Vinden stik imod og stille —
Nu, saa til Ankers, og saa nær ved Landet.
Jeg kunde høre Qvæget, høre Piger,
Som raabte, sang og loe rundt om i Skoven.
Nu gaae fra Skibet, seer du, bedste Grethe!
Det kunde jeg; men det bør ingen Søemand.
I Morges, ret i Dagningen, sprang Vinden,
Og i et Øjeblik, saa fik vi lættet,
Og satte til hvad Tøjet kunne holde.
Du veed jo, hvad det er at længes, Grethe!

Grethe.

Det har du lært mig. Jo det veed jeg, Peter!

Jeg længselfuld lod Øjet følge
Hvert Glimt af hvidt paa selvblaae Bølge;
Jeg tænkte: det er Peters Sejl;
Jeg sukkede, da jeg tog feil.
Naar Stormen sig hævede,
O, hvor jeg bævede!
Angestfuld saae jeg den svindende Dag,
Tænkte om Natten paa Skibbrud og Vrag.
Gud! jeg drømmende dig saae
Dødbleeg og vaad ved mit Leje at staae —
Men var Dagen klar og skjøn,
Dog din Grethe græd i Løn.
Intet kunde fryde mig.
Uden dig!

Peter.

Peter.

O, nu er det forbi, min bedste Grethe!

(Til Anna)

Og du, min Anna! du er bleven Moder?

Anna.

Ja, jeg er lykkelig, min bedste Peter!
Jeg har en Søn.

Peter.

Ham maa jeg kysse!

Anna.

Siden,
Nu sover han, den lille Skjælm har støjet
Den gandske Nat.

Peter.

Men veed du vel, min Grethe!
At jeg har og en Søn?

Grethe.

En Søn, min Peter!

Peter.

Ja vist!

Grethe.

Har du forladt hans arme Moder
For mig? — En Søn —

Peter.

O nej, min bedste Pige!
Det er en Neger, vist et Par Aar ældre
End jeg.

Grethe.

Grethe.

En Slave!

Peter.

Frie, som jeg, min Grethe!

Grethe.

Hvordan? Fortæl mig . . .

(Man hører Musik.)

Peter.

Hører du Jon Baadsmand!

Chor udenfor.

Fædreland!
For dig den danske Mand
Havet pløjer,
Stormen døjer,
Glad ved sin Stand.

Fiortende Scene.

Jon Baadsmand, Matroser, de Forrige.

Jon Baadsmand og Matroserne komme ind, men studse ved at see Captajnen.

Peter.

Bliv ved, Jon Baadsmand! syng dit Chor til Ende.

Jon.

Ja gjerne, Hr. Captain! som De befaler.

Fædreland!
For dig den danske Mand
Havet pløjer,
Stormen døjer,
Glad ved sin Stand.

Havet

Havet gier Velstand og Brød.
Fædreland! hvor Brødet smager,
Naar du dine Børn modtager
I dit moderlige Skjød.
Kjækhed er Søemænds Lov!
Hviner end Stormen i Takkel og Tov,
Slingrer end Skuden, gaaer Søen end høj,
Hurra mes bojs!
God Søemand, rask Kamerat!
I Havblik som Dravat.

Jon.

God Morgen, Hr. Captain! god Morgen, Jomfrue!
Hvor vil Captainen vi skal sætte Tøjet?
(Til Anna)
God Morgen, Moer!

Anna.

Kom Baadsmand!

Peter.

Tak, min Søster!

Jon.

Vel, sej der Manne kommer, følger Konen!
(De gaae.)

Femtende Scene.

Peter, Grethe.

Grethe.

Din Baadsmand er en lystig Mand, min Peter!

Peter.

Peter.

Og brav og kjæk dertil — Skjønt haard som Flinten,
Har jeg dog seet den Knub at fælde Taarer,
Saavel af Glæde, som ved andres Uhæld.

Sextende Scene.

De Forrige, Baadsmanden og Sluproerne.

Jon.

Har Hr. Captajnen meere at befale?

Peter.

Nej, Baadsmand!

Jon.

Vel!

Peter.

Men hør! knap har du hilset
Min Brud. Den Tid har du dog vel tilovers?

Jon.

Jo, som Captajnen vil.
(Til Matroserne.) Sej, Rasmus Bødker!
Hvem af jer blev som Bavian i Jollen?

Rasmus.

Den Sorte.

Jon.

Hvorfor det?

Rasmus.

Rasmus.

Fordi han vilde,
Saa byttede jeg med ham.

Jon.

Arme Sorte
Mistroer hver ukjendt Blank, som hine Djævle
Der barkede hans Hud paa Porto Ricco.
Det Gud betale dem, saadan de handler
De arme Mennesker. Nu, han slap fra dem,
Dog var det Nød og Nap. Vi traf ham, Jomfrue!
I vilde Søe i en elændig Barke;
En Kallebask med Vand var alt hans Forraad,
Han havde ej smagt Brød to fulde Etmaal.
Sæt Fartøj ud, saa mældede Kaptajnen,
Og red den sorte Mand, han er vor Broder.
Som sagt, saa gjort; og hvad Kaptajnen siden
Har gjort mod ham, hvordan han lod ham pleje,
Det faaer han sige selv; thi Tand for Tungen
Din Hund; det sagde mig min salig Fader;
Gud lønner nu hans Sjæl for det og meere:
For, seer De, vor Kaptajn han hjelper gjerne
I hvor han kom; men han kan ikke lide
Den mindste Passiar om ædelt Hjerte.

Peter.

Jon! Tand for Tungen!

Jon.

Hr. Kaptajn, jeg tier.
En Bøn den har jeg dog før jeg fortrækker:

Seer

Seer De, i Nat blev jeg og mine Gaster
Klar med et Vers paa Riim til Hr. Kaptajnen.
Det er paa Sang, nu, naar De saa befaler
Saa skal jeg synge op.

Peter.

I, syng kun, Baadsmand!

Jon til Matroserne.

Sej Manne klar til Sangen! Rasmus varskue
Naar det er Tid. Pas paa naar jeg begynder.

Med Complimenter vi veed
Ingen Beskeed;
Dem kan vort Hjerte undvære
At lære.
Vi derfor gratulere
I Simpelhed,
Dog i al Respekt og Ære.
(Han giver et Stød i Fløiten og Chor gientages.)
Himmel! hør vor Bøn,
Skjænke dem en Søn.
(Til Peter)
Men for alting ham lær
At have Søen kjær.
Gid han voxe til,
Rank som Piil,
Gjøre Forældre Plaseer.
Glad i Sind og smiddig i Krop
Entre han op
Paa store Top,
Svinge med Hatten og raabe:
Hurra! Hurra! Hurra!
(Chor gientages.)

Grethe.

Grethe.

Tak Jon! Tak allesammen for jer Viise.

Jon.

Altid honet og af et velmeent Hjerte.

Peter.

Du kommer vel i Land forinden Aften?

Jon.

Naar alt er kant og klart forinden Borde.

(Gaaer.)

Syttende Scene.

Hans, Halvor, Cecilie, Peter, Grethe.

Hans Jensen.

Velkommen, Svigerson!

Halvor.

Velkommen, Svoger!

Cecilie.

Velkommen, elskte, længe ønskte Broder!

Peter.

O, alles Hjerter byde mig velkommen,
Hvor jeg er lykkelig!

Grethe.

End jeg, min Peter!

Hans Jensen.

Nu, Børn! laer nu gaae Bud til Broder Henrik;
Og kommer ind til mig og faaer jer Davre,
Det er den høje Tid.

(De gaae bort.)

Attende Scene.

Fredrik forvirret.

Forbi, forsvundet,
Som Drøm forsvundet — evig — Haab og Glæde —
Usalig Trættelyst! usalig Stolthed!
Min Faer, hvi skulle du dog lade høre,
At du var vel belæst i gamle Bøger,
Gjenkalde nu Marskbondens fjerne Fejde —
Min Cilles Faer blev vred, det kom til Ordstrid,
Han tog sin Hat og Stok, og bittert sagde
Isteden for Farvel: "Tredobbelt Fiende
"Kan kue kjække Mænd, dog meer Naturen.
"Imidlertid, saa er det vel jeg lærer
"At kjende dig, Hans Smed! jeg var paa Veje
"At gjøre det, der ej stod til at ændre.
"Din Søn . . . Dog herom nok . . .

Nittende Scene.

Anna, Fredrik.

Anna.

Gaae, kjære Fredrik!
Vær Mand!

Fredrik.

Hvordan?

Anna.

Hør! Farbroer Henrik,
Saasnart han kom, saa spurgte han min Fader:

Hans

Hans Smed er dog vel budet? Ja, hvad andet
Var Svaret.. Hør, naar Smeden kommer, Broder!
Gaaer jeg — og nu brød Vreden løs for Alvor.
Og nu fortalte han den heele Trætte.
Med megen Møje fik min Faer ham stillet.
Din Faer er kommet, begge ere tause,
Og skotte vredeligen til hinanden;
Dog tænker jeg, de tør vel blive Venner.

Fredrik.

Umueligt, men, min Cille!

Anna.

Tie for alting.
End ej et Ord til hende maae du sige;
Men overlad til mig og til min Halvor
At jevne Sagen.

Fredrik.

Gud! mon jeg tør haabe?

Anna fører ham ud.

Ej haab og gaae, min Farbroer kunde komme.

Tyvende Scene.

Egnen i Høstgilder.

Forsamling af Bønder af begge Kjøn.

Dands.

De 4 Brudepiger og Brudekarle komme ind. Cecilie har Brudekrandsen, som han ophænger paa Friheds-støtten.

Chor.

Chor af Piger.

Spæde Blomster, favre smaa!
Krandse vi af eder binde;
Kort, I blomstre, snart forgaae,
Dog forgaaer ej eders Minde.
Ægte Tro med sølvgraae Haar,
Mindes jer og Elskovs Vaar.

Chor af Ungkarle.

Trefold Hæld den Fæstemand!
Hæld for alle Livets Dage,
Som ved Friheds Minde kan
Blomsterkrandset Brud modtage;
Ham er Krandsen kjær og skjøn,
Den er Uskylds Roes og Løn!

Brudeskaren. Almindelig: Chor.

Af Hjertet bryde vi ud:
Velkommen Brudgom og Brud!
Til festlige Glæder,
Til Held og til Hæder,
Signe jer Gud!

Brudepigerne nedtage Krandsen og sætte den paa Brudens Hoved.

Guld og Ædelsteen har Glands,
Sjælden Dydens Løn de blive;
Men den favre Brudekrands,
Den dig alles Hjerter give.
Brud! din Krands er ædel skjøn,
Den er Uskylds Roes og Løn!

Mænd

Mænd og Fædre til Peter.

Ædel Yngling, lydig Søn!
Skal fra Himlens Haand modtage
Livets Hæld og Dydens Løn,
En elskværdig Ægtemage.
Føl det, hvad der gives dig,
Vær lykkelig!

Koner og Mødre.

Anna.

Ved en Danneqvindes Navn
Ønsk og haab en Moders Lykke!
Naar til glad, til henrykt Favn
Hun sin spæde Glut kan trykke;
Det hver Moder ønsker dig!
Vær lykkelig!

Chor.

Vær lykkelig!

En Olding og hans Kone.

Hør mig, min Datter og min Søn!
Jeg og min gamle Ægtemage
Har fundet begge Standen skiøn;
Dog har den sine mørke Dage.

Altid I ei paa Roser kan gaae,
Takker jer Gud at det er saa.

Peter og Grethe.

Vi Haand i Haand paa Banen træde,
Kun Himlen veed hvad forestaaer.
Den vil vi takke for hver Glæde,
Og taalig bære tunge Kaar.

Grethe.

Hvor sød skal mig hver Glæde være,
Du den skal deele, elskte Ven!

Peter.

Hvor let skal jeg hver Kummer bære,
Naar jeg for dig kan bære den.

Duo.

Vi Haand i Haand paa Banen træde,
Kun Himlen veed haad forestaaer;
Den vil vi takke for hver Glæde,
Og taalig bære tunge Chor.

Slutnings Chor.

Haand i Haand til Kirken gaaer!
Til Held og Hæder!
Til Ægtestands Glæder!
Velsignelse faaer!
Alles Hierter bryde ud:
Brudgom og Brud!
Jer signe Gud!

Anden Akt.

Første Scene.

(Skuepladsen forestiller et lille Bondeværelse, som viser en velhavende Ejermand; i Baggrunden et Bord, dækket med Fade, Tallerkener, og et sølvlaaget Krnus.)

Hans Smed, Kirsten, hans Kone.

Hans Smed.

Vor Moer! hvis du vil ikke spise meer,
Saa tag kun Maden bort.

Kirsten.

Snart blev du mættet!
Og, hvis jeg ikke kjændte dig desbedre,
Saa skulde jeg snart troe, vor Faer! du angrer
At du blev hjemme fra Hans Jensens Gilde.

Hans Smed.

Nej Moer! min Hu staaer ej saa stort til Gilder;
Men det, der angrer mig, det er den Trætte,
Der var imellem mig og gamle Henrik.

Kirsten.

Ja, Faer! nu har vi levet christelig tilsammen
I syv og tyve Aar, vil Gud! til Julen,
Og aldrig var der os et Ord imellem,

Undtagen, naar du kom med din Peer Hvitfeldt.
Du veed det selv, at mangen blev din Uven,
Fordi du vilde vide meer end andre,
Skjøndt det var ej din Dom.

Hans Smed.

Nu, Moer! jeg tænkte
Det jeg ej endnu tør troe: Fornøden Sandhed
Er ingen Mand for braaget. Eller troer du
Det kunde skade, om hver Sjellands Bonde
Var kyndig om det, der er skeet i Landet?

Kirsten.

Nu seer du dog, min gode Faer! hvad Fordeel
Du har i Dag af al din megen Læsning;
Nu gaaer vor Søn dog glip af Henriks Cille.

Hans Smed.

Hvo skulde have troet; han var saa hidsig?
Og hvordan kunde jeg saa flux begribe,
At Paradis endnu var til i Marskland,
At Hvermand der har været frie fra Brøde
Fra Arilds Tid? Jeg kan ej troe paa Jertegn.

Kirsten.

Men troer du da, at alt paa Prent er Sanden?
Nej, nej, vor Faer!
Hvo veed, om ej Peer Hvitfeldt var
En Praler, som saa mangen anden?
Han vel iblandt
Skrev Tant;

Men eet jeg veed, see det er Sanden:
Vor arme Fredriks Held er spildt,
Nu er han ved sin Pige skildt.
Hvem var vel Manden?
Vor Faer!

Hans Smed.

Nej, Moer! du er for haard; thi hvis mit Hjerte
Har tænkt at haane nogen, mindst Faer Henrik,
Saa vil jeg ønske...

Kirsten.

Nu, vor Faer! tie stille!
Jeg troer det, gjort staaer nu ej til at ændre;
Nu er det eengang saa. (Seer hændelseviis ud af Vinduet.)
Men, seer jeg rigtigt!
See! kommer ikke hisset Halvors Qvinde?

Hans Smed (seer ogsaa ud af Vinduet.)

Men gjør hun saa.

Kirsten.

Jeg tænker, hun vil mægle
Forlig.

Hans Smed.

Nu, det vil blive let at slutte.

Kirsten.

Dog tør du ikke ved at give efter
Saa strax.

Hans Smed.

Saa strax? nej, Moer! lad mig kun raade.

Anden

Anden Scene.

De Forrige, Anna.

Anna.

God Dag, vor Faer! God Dag, vor Moer!

Hans og Kirsten.

Tak, Anna!

Anna.

Hør, Faer og Moer! man savner jer ved Gildet.

Kirsten.

Jeg meener, Savnet er ej stort for somme.

Anna.

Jo, Moer! vi er bestandig vandte hjemme
At deele vore Glæder med vor Næste;
Troe mig, det er et Skaar i Dagens Glæde
At savne jer blandt vore gamle Venner.
Jer Plads er ubesat ved Brudebordet,
Og hvergang Dørren gaaer, saa seer min Fader
Derhen og siger; mon ej Smeden kommer?
Selv Farbroer Henrik er uvanlig stille,
Og plager mig, at jeg skal synge for ham.
Din Søn gaaer fra og til, han vil ej sidde
Til Bords; og stundom skotter han til Cille;
Da stjæler sig en Taare fra hans Øje.
Hun sidder bange, og kan ikke fatte
Hvad Fredrik fejler — Hendes Fader skjænder,
Og byder hende, hun skal være munter.
Saaledes seer det ud i Bryllupshuset.

Hans

Hans Smed.

Dog frygter jeg, det turde blevet værre
Hvis jeg var kommet; derfor blev jeg hjemme.

Anna.

Men, bør den sindigste ej give efter?

Hans Smed.

Bød jeg ham ej min Haand i Brudehuset?
Han saae mig knapt, og lagde sin paa Ryggen.

Anna.

Nu, det var ikke brav; men hvo af eder
Begyndte Trætten?

Hans Smed.

Vel! jeg gav Anledning,
Skjøndt det var ej min Hensigt.

Anna.

O, saa bør du
End eengang prøve paa at jævne Sagen.
Du mindes jo den Sang, din Søn har digtet.

Det er Guds Løn, at du dig fryder
Ved Broders Hæld, som var din Daad;
Guds Løn, at Veemods Taaren flyder
Og blander sig med Brødres Graad.
Naar du Arme mætter,
Svages Byrde lætter,
Gode hædre dig;
Men vil du stor blant Ædle blive,
Lær at tilgive!
Da er du Himlen lig.

Hans

Hans Smed.

Du lokker Taarerne fra mine Øjne.
Ja, Anna! det er herligt at tilgive.

Kirsten.

Gud signe dig! at ægge Mand til Trætte,
Det er saa mangen Qvinde let, desværre!
Men dæmpe Tvist, men klog og kjærlig blidne
Hans Vrede, Anne! det er Himlens Gave!

Hans Smed.

Men, hvordan faaer vi bedst den Sag i Gænge?

Anna.

Lad mig kun raade; kom, saa snart som mueligt,
Du og din Qvinde; men saa maa I blive
I næste Stue, indtil des jeg kalder.

Hans Smed.

Det skal vi, Anna!

Anna.

Nu, farvel til siden!

Hans og Kirsten.

Farvel! Farvel!

Tredie Scene.

Hans Smed, Kirsten.

Hans Smed.

Hør nu, vor Moer! hvor hængte
Du min Paryk og Halsdug?

Kir-

Kirsten.

Hisset oppe
I næste Stue.

Hans Smed.

Kom da, Moer! og hjelp mig.

Fjerde Scene.

(Bryllupshuset.)

Hans Jensen.

Har nogen af jer læst det, der staaer skrevet
Paa Frihedsstøtten?

En Bonde.

Jo, vor Faer! det har vi.
Og meener jeg, at Skriften tør vel komme
Paa Prent.

En anden Bonde.

Da vil jeg kjøbe den med Glæde,
Og sætte den ret pænt i Glas og Ramme,
Da skal den bramme øverst i min Stue,
Og paa hver Helligaften, ved hvert Gilde,
Saa skal min ældste Søn staae op og læse
Det højt og tydeligt for mine Gjæster.
(Det maae han lære ham, Hr. Skolemester!)
At han og hver forstaaer! hvad Kongen gav os,
Og hvad han fordrer af os for sin Gave.

Halvor.

Nu, det han fordrer, er vor egen Lykke.

Henrik.

Henrik.

I gode Mænd! den Dag vil snart fremkomme,
Da Bonden veed at nytte Kongens Gave;
Saa tænker jeg, at Kjolen passer Bonden.

Fredrik.

Ja! da tør vel hver Bonde sige Kongen,
Hvad Norske Bonden sagde femte Christian.

Henrik.

Hør, Søn! fortæl du os, hvad Bonden sagde.

Fredrik.

Faer! (thi saa kalder Folket helst sin Konge)
Jeg troer, det er det bedste for os begge,
At ingen af os trænger til hinanden.

Alle Bønderne.

O, dertil Amen! — det er begges Velfærd.

Hans Jensen (tager et Sølvbæger.)

Nu, Børn! Gud være Lov for Bondefrihed!
Og lønne hver den Mand, som raader Kongen,
At skytte den, de raade ham det bedste!
Men, Halvor! du maa qvæde os en Vise.

Halvor.

Vor Faer! den om Kong Adelsteen i Norge?

Hans Jensen.

Ja, Halvor! han gav Bonden først sin Frihed.

Hal-

Halvor.

Vise.

Ung Adelsteen paa Tinge stod,
Til Konge skal han kaaret være:
Hvis han er kjæk, og viis, og god,
Da skal han Norges Krone bære;
Saa mældte frit hver Kæmpe bold,
Og slog med Spyd paa stridvandt Skjold.

Saa vist jeg er af Kongeæt,
Saa hørtes Adelsteen at sige,
Jeg holde skal ved Lov og Ret,
Saavel den Arme som den Rige,
Og over heele Norges Land
Er Bonden fri og Odelsmand.

De Trønders Laugmænd rejste sig,
Fem Sneese Aar bar Gubbens Isse,
Til Retfærd du forpligter dig,
Den maae du holde os tilvisse;
Frem den, da fremmer du dit Gavn;
Jeg hilser dig med Kongenavn.

Og Konge lød blandt Vaabengny,
Blandt Fryderaab med Tordenvælde:
Det gjald saa højt i vilden Skye,
Det gjengjald mellem Norges Fjælde:
Vær Konge i det frie Nord!
Vær Konge for den heele Jord!

Hans Jensen.

Skaal, Børn! Gud være Lov for Fred og Frihed!

(De drikke alle.)

Men, hvor blev Anne?

Femte

Femte Scene.

(Anna kommer ind i det samme.)

Anna, de Forrige.

Halvor.

Du blev længe borte.

Er Gutten syg?

Anna.

O nej, min bedste Halvor!

Grethe.

Aa nej, min Svoger! hun har sat og stirret
Paa Drengen, og forglemt, jeg havde Bryllup.

Anna.

Nu, nu, min Søster! engang kommer Grethe
En Høst; jeg tænker, du forstaaer min Meening?
Da faaer du travlt.

Grethe.

Maaskee med Cilles Bryllup?

Henrik.

Ja det vil have Tid endnu med Cille,
Hun er jo kun et Barn.

Cecilie.

Et Barn, min Fader!

Henrik.

Hør mig engang hvor knipsk; hvem har adspurgt dig?

Fredrik.

Skal da et ubesindigt Mundsvejr skille...

Hen-

Henrik.

Nu, kjære Fredrik! gjort staaer ej til Endring,
(Sagte.)
Dog var det vel jeg havde fat paa Smeden.
(Højt.)
Hør, Anne! du maae synge os en Vise.

Anna.

Ja gjerne, kjære Farbroer; men den Vise
Jeg kan, er sørgelig, jeg veed ej fleere.

Henrik.

Nu, det er ligegot, syng hvad du lyster.

Anna.

Herr Torwald, skjøn Signe, de venneste to
I Dannemarks Rige saa vide,
De svore hinanden ubrødelig Tro,
Sig begge til Sørrig og Qvide.
De Fædre begyndte saa bitter en Kiv,
Den kostede Torwalds og Signelids Liv.

Herr Hogen han svor ved den øverste Gud:
Din Søn skal min Datter ej fæste;
Herr Torbjørn ham svarte: han faaer sig vel Brud,
Min Avindsmand tør han ej gjæste.
I Morgen ung Thorwald til Bretland skal gaae.
Den Morgen for sidste Gang Torbjørn ham saae.

Skjøn Signe hengræd et saa sørgeligt Aar,
Hun svinder som Liljen i Enge,
Ung Lave kom ridende stolt udi Gaard:
Det Fæstensøl varer mig længe.
Herr Hogen! jert Løvte I viger ej fra.
Den Fader tvang Signe at sige ham ja.

I Morgen jeg lader dit Fæstensøl staae,
Did byde du Torbjørn din Frende;
Saa angest skjøn Signe hun knæler i Vraae:
Christ give mit Liv havde Ende!
Hun blegner og segner i Torelilds Skjød.
Hjelp Gud! skreg den Terne, skjøn Signe er død.

Tre Døgn græd Herr Lave ved Signelilds Lig;
Den Fader ej magter at klage;
Forgjæves er Moderens jammende Skrig,
Det kalder ej Signe tilbage.
Den Sørgefærd samles, de Ligklokker gaae,
Nu lukker de Kisten, til Graven hun maae.

Thor.

Gud! hvor det er tungt at skille dem ad,
Som troligen elske hinanden!

Henrik.

Nej, Børn! det er formeget!

Hans Jensen.

Kjære Broer!
Du vil din Datters Vel.

Cecilie.

Min gode Fader!

Halvor.

Hør! alles Bøn foreene sig med vores.

Peter.

Du elsker jo din Søn, skjænk ham den Glæde
Til Brudegave; glem en ussel Ordstriid.

Grethe.

Grethe.

Din lykkelige Sønnekone, Farbroer!
Har dette kun at ønske til sin Lykke.

Henrik.

Nu slipper Børn, og hør, hvad jeg vil sige:
Jeg er en Hadere af Kiv og Trætte,
Og Soel er aldrig dalet for min Vrede,
Naar kun Hans Smed vil komme, vil vi drikke
Forlig, som gode Mænd; men han maa komme
Herhid, og møde mig, thi han begyndte
At yppe Kiv.

Anna.

Han er her, kjære Farbroer.

Sjette Scene.

Hans Smed, Kirsten, de Forrige.

Hans Jensen.

Velkommen Hans.

Hans Smed.

Tak Faer.

Henrik.

Kom, vi vil glemme
Den Strid der var imellem os i Morges.

Duo.

Duo.

At Mænd kan vorde vrede,
Kan hænde sig;
Men ærlig Mand er snart tilrede
At byde ærlig Mand Forlig.

Henrik.

Her er min Haand Hans Smed!
Jeg er ej længer vred.

Hans Smed.

Der min igjen vor Faer
Jeg intet mod dig har.
Gode Mænd kan vorde vrede,
Dog har de Lede
For fiendtlig Sindelav.
Hvo sin Næste hader
Selv sig skader.
Kun Fanden har sin Fryd deraf.

Hans Smed.

Nu da paa got Forlig.

Henrik.

Og dermed Basta!
Hør nu du har en Søn, og jeg en Datter.
Kom hid min Datter, kom du ogsaa Fredrik.
Hør Børn! jeg veed I holde af hverandre;
Mit Ja, det har I! Himlen giv Jer Lykke.

Hans

Hans Smed.

Mit med.

Kirsten.

Mit med. Gud give eder Lykke!

Cecilie (til Fredrik).

Men, Bedste! hvad Forlig og hvilken Trætte!

Fredrik.

Det skal du faae at vide siden, Cille!

Fredrik (til Henrik).

Min Faer!

Kirsten (til Cecilie).

Giv mig et Kys, min Sønnekone!

Henrik.

Nu, stille Børn! vi kan jo kysses siden.
Og nu, Hans Smed! din Haand igjen som Svoger;
Det gaae os vel! (Til Hans Jensen).
Du, Broer! slaae Haanden over,
Saa synge vi om Eenighed og Venskab.

Eenighed! Himmelens Billed paa Jorden!
O! du forsmaaer ei den straaetakte Boe!
Du er tilstæde,
Skaber vor Glæde!
Ædel den samme i Soelskin og Torden;
Ynglingens Vellyst og Oldingens Roe!

Grethe og Peter.

Knyt dine Blomster i Kjærligheds Kjæde!

Halvor og Anna.

Plej, som en Moder, den huuslige Glæde!
Signe du Qvinde og Mand!

Alle.

Eenighed! Himmelens Billed paa Jorden!
Signe hver Alder og Stand!
Signe vor Fædreneland!

Hans Jensen.

Kom, Børn! og skjænker i, nu smager Vinen,
Og denne Skaal er for vor Brud og Brudgom,
Og de Trolovede: Gud giv dem Lykke!

(De drikke, og vedkommende takke for Skaalen).

Men, Børn! der ere de, som lide ilde,
Som væde Kummers Brød med deres Taarer,
Og kjænde ei til Gjæstebud og Glæde;
Lad os erindre dem ved vores Gilde;
Det er en gammel Skik blant Egnens Bønder.
Hør, Døttre! I maae synge os den Vise,
Som salig Moer har lært Jer om en Hyrde.

Anna.

I Dalens Skjød en Hytte laae,
Ved Bredden af en Kilde;
Dens Væg var Leer, dens Tag var Straa,
Dens Hægn var Roser vilde;

Den

Den Ejers Lod var Fattigdom,
Dog var han glad, thi han var from.

Kun ringe var hans Hjord og Land;
Hans Brud ei aatte Frende,
Hun var saa arm, saa god som han;
Og derfor tog han hende.
Kun Tak til Gud, ei Klage lød
Ved Kildevand og sparsomt Brød.

En Foraars Aften Hyrden sad
Ved Hytten med sin Qvinde;
Nu, Kone! sagde han saa glad,
Nu veed jeg Raad at finde,
Og vi kan lindre Brødres Nød,
Endskjønt Gud gav os sparsomt Brød.

See hist den Vej i øde Sand,
Og trintom nøgen Hede;
Der maae den trætte Vandringsmand
Om Lye forgjæves lede.
Om vi kun plante der hvert Aar
Et gavnligt Træe hver Høst og Vaar?

Knap gryer den næste Morgenstund,
De froe til Arbejd ile.
Nu staaer en sval og løvriig Lund
Til trætte Vandrers Hvile;
Der lagde man og deres Been,
Men der er ingen Mindesteen.

Et Bud.

Her er Jon Baadsmand, og med ham en Blaamand.

Peter.

O beed dem begge komme ind, min Pige!

Syvende Scene.

Jon Baadsmand, en Neger, de Forrige.

Peter.

Velkommen hid igjen!

Jon.

Jeg takker skyldigst;
Nu er det bedre med den syge Styrmand.
Forresten alting vel forinden Borde.

Peter.

Men, hvordan er det fat med dig, Jon Baadsmand?
Du tørrer Taarene fra dine Øjne,
Hvad fattes dig?

Jon.

Nu, skal jeg sige Sandhed,
Jeg hørte Visen, som de sang herinde,
Og saa kom Taarerne i mine Øjne;
Men maae jeg være dristig nok og spørge,
Hvem der har digtet den?

Anna.

See, der staaer Manden.

Jon.

Jeg takker ham for Sangen, Hr. Magister!
Og, skjønt jeg kun er en eenfoldig Søemand,
Har dog mit Hjerte sagt mig, det var Sandhed.
Seer han, da jeg var knap saa høi, saa gik jeg
En Vaardag, fra Nyeboder, uden Porten;
Saa fandt jeg i en Grøft en Pilestamme,
Den bar jeg hjem og plantede i Gaarden.
Vel skjændte Faer: "See mig, den Ravneunge!
Hvordan han bryder Steene op i Gaarden;
Men om en føje Tid slog Stammen Rødder
Og Grene med, og mangen Sommeraften,
Naar Faer kom hjem af Holmen fra sit Arbeid,
Saa sad han ved min Piil og legte med os;
Da tænkte jeg: det Træe har jeg dog plantet.

(Han tager en Penge op af Lommen).

Nu, han forsmaaer dog ei en ringe Gave
For Visen fra Jon Baadsmand?

Fredrik.

Kiære Baadsmand!
Den Løn, jeg ønsker mig, den har han givet.
Min Sang har rørt ham.

Jon.

Jon.

Ja! og hvis jeg lyver,
Saa vil jeg ønske: gid Jon Baadsmand blive
En Krumholts Gast, der gaaer om Læe for Vejret,
Det Gud forlade mine slemme Synder!
(Seer paa Pengen, og lukker den Pung op han har i Haanden).
Nu, du faaer gjøre Selskab i min Pose.

Peter.

I har dog glædet Jer i Dag?

Jon.

Ja, herligt!
Da alt var kant og klart forinden Borde,
Vi skaffede, og drak Kaptainens Sundhed,
Og Brudens med. Nu, da vi havde skaffet,
Og takket Gud for Mad og holden Reise,
See saa tog jeg til Ords som saa: Nu, Manne!
Nu vil vi tænke paa den Fattige... Spilkoppen
Det var vort Alter, og her er vort Offer.
Men nær var Pung og Penge blevne borte.
Tænk, Hr. Kaptain! ret som vi sat fra Borde,
Plump den i Vandet, Martin som et Lynild
Af Klæer, i Vandet, og herop med Pungen.
(Til Negeren).
Kom, jeg maae kysse dig, din sorte Djævel,
Du er en ærlig Karl.

Martin.

Martin.

For megen Ære,
For lidet Arbeid for det Gode.

Jon.

Tand for Tungen!
Kaptainen lider ei den Passiaren
Om Velgjort. (Til Fredrik).
Hr. Magister! tag han Pungen,
Han kjender bedre her, end jeg, de Arme;
Men, træffer han en gammel aflægs Søemand,
Hør! giv ham dobbelt, han er værd at ynke,
For ingen Mand kan gaae tilveirs paa Krykker.

Fredrik.

Nu, derfor skal jeg ærligt sorge, Baadsmand!

Peter.

Men, Martin! du er ikke vel ved Mode?
Hvad fattes dig?

Martin.

Min ciegode Mester!
Hvem kan vel glædes med et knuset Hjerte?
Du kan ei give mig, det jeg har mistet;
Dog bør du vide det jeg hidtil dulgte:
Jeg er en Fyrstesøn, min elskte Pige
En Fyrstedatter. Nu — de Blanke vakte

Et Naboefolk til Krig imod min Fader;
Han faldt, og jeg blev fangen, gjort til Slave,
Den samme Dag, jeg skulde have Bryllup;
Min Pige havde samme Lod; fortvivlet
Hun skreeg, hun strakte sine Arme mod mig;
Forgjæves, hun fik Hug, blev lagt i Lænker;
Saa blev hun solgt til dine Landsmænds Her.
Nu, jeg har sagt dig, hvordan jeg blev handlet,
Og det af Folk, som føre Navn af Christne.

Jeg vil flye din Høitids Fryd,
Jeg vil uhørt eensom græde;
Arme Negers Klagelyd
Bør ei skurre hos din Glæde.
O! beklag den sorte Mand,
Langt fra Møe og Fædreland!

Hvad har stakkels Neger gjort,
At den blanke Mand ham hader?
Er han ond for han er sort?
Er Gud ikke Alles Fader?
O! beklag den sorte Mand,
Han er Træl i fremmet Land!

Negres, Christnes, alles Gud!
Vældig Blankes Hjerte røre,
At en Brudgom fra sin Brud
De ei meer til Trældomføre.
O! beklag mig sorte Mand,
Har ei Brud, ei Fædreland!

Nu, Hr. Kaptain! jeg gaaer.

Peter.

Peter.

Hvorhen?

Jon.

Hør, Martin!
Er det ei Isin din Prindsesse hedder?

Martin.

Jo!

Jon.

Har hun ei et saare konstigt Belte
Af Slangehud; og trende Ar paa Brystet?

Martin.

Du kjænder hende — jo! — dem slog en Tiger;
Jeg frelste hende, store Gud! til Trældom.

Jon.

Næstsidste Reise var vi paa St. Thomas,
Da var din Isin hos en Planter Enke,
Som overalt var roest for hendes Mildhed.

Martin (til Peter).

Du har jo givet mig min Frihed, Mester!

Peter.

Ja vist! du er din egen Herre, Martin!

Martin.

Jeg gaaer til Kjøbenhavn, der vil jeg sælge
Mig selv til Træl, og kjøbe frie min Pige.

Hans Jensen.

I Danmark er den onde Mand kun Slave.
Her sælges ingen Mand, min gode Martin!
End mere bør du vide, at vor Konge
Har indskrænkt Slavehandel med de Sorte!
Og eengang vil den Handel reent ophøre.
Modtag imidlertid hvad vi har samlet
Paa denne Høitidsdag, og hvis du trænger
Til mere, see saa skal vi Bønder vide
At finde Raad dertil; nu kan du blive,
I Fald du vil, hos os i denne Vinter.

Grethe.

Maae jeg ei give ham min Brudegave?

Henrik.

Nei Grethe, her vil nu vi Gamle raade.

Jon.

Tak Gud, du kom til Danmark. Lystig, Martin!
Nu faaer Jon Baadsmand dandset til dit Bryllup.

Martin.

Nu, Gud velsigne Jer! jeg kan ei meere!
O! kommer jeg engang til mine Landsmænd,

Og

Og de skal signe eder ædle Danske!
Ja jeg skal lære dem at dyrke Bomuld,
Og Riis, og Sukkerrør, og Korn, og Frugter!
Saa kan de handle med de danske Skibe.
Og naar vi samler os til Fryd i Høsten
Skal jeg gjentage glad for mine Landsmænd,
At Danmarks Konge var den første Konge,
Som hævede den lede Slavehandel;
Velsign ham og hans Æt, Naturens Fader!

Hans Jensen.

Gud være lovet, at han lod mig fødes
Og leve i en Tid, saa skjøn som denne!
Ja, jeg er bleven graae i huuslig Lykke!
Og seer mit Fædreland i Fred og Velstand
Og hædret til, o jeg har Ret at synge:

Mit Liv svandt hen som Vaarens Dag,
Saa herlig er dets Aftenrøde.
Naar det er Himlens Velbehag,
Min Død jeg roelig gaaer imøde,
Jeg slumrer træt af Glæde hen
Og vogner vist til Fryd igjen.

Nu, kommer Børn! og samler Jer omkring mig,
Og hører, hvordan vi bør hædre Kongen.
O Børn, da skjønnes bedst paa Landets Lykke,
Naar vi sortiene den ved gavnlig Idræt.

Skjønt

Skjønt nok, at digte Riim og sætte Minder;
Men det har Hyklerie gjort lovlig tvivlsomt.
Men naar som Bonden synger glad bag Ploven,
Naar Qvæget trives i de fede Enge,
Naar Vinden bølger tætte Ax paa Agren,
Og Leen stryges tidt med Sang og Latter,
See det er Bondens allerbedste Lovsang.
Naar Kjækhed følger jevne med Oplysning,
Og huuslig Flid boer inden hver Mands Dørre,
Og fromme Børn gaaer i Forældres Fodspor,
O da kan Tid og Rost fortære Minder;
Men selv den sidste Slægt skal ikke glemme
Den Tid, de Mænd, som skabte deres Lykke. —
Nu Børn, nu vil vi takke Gud for Maden!

(Dands).

Hans Jensen.

Hør Børn! her er for lidet Rum i Stuen,
Vi vil fortsætte vores Dands paa Engen;
Men først saa vil vi synge Fredriks Viise:

Sign Norges Dale, Danmarks Sletter,
Du glæderige Fred!
At Flid beriger, Arbeid mætter,
Og lønner Bondens Sved.

Sign Modersind og rene Sæder
Hos Qvinden i hver Stand!

Sign Mods og Viisdoms Vei til Hæder
Paa Bølgen og paa Land!

Gud lad ei Voldsmands vilde Skare
Vor glade Grændse naae!

Hver Dannemand skal den forsvare,
Hver Mand i Vaaben staae!

Stiig Fædreland i Dyd og Vælde,
Stiig til Lyksalighed!
Paa Danmarks Sletter, Norges Fiælde,
Boe Velstand, Glæde, Fred!